

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

matrem, eam commendauit Ioanni, c. 19. In omnibus igitur debent obedientiam filij parentibus præterquam peccato, vt si te arcere vellent à fide & veritate, & ad impietatem cogere: sic non obedit Petrus Pharifæis Act. 5. nec obstetrices Regi Aegypti. Exod. 1. Nec Balaam propheta regi Balaac, Num. 22. Sic nec Marathias Antiocho, vt relinqueret legem & iustitiam Dei, 1. Machab. 2.

QUINTUM DEI PRÆ-
ceptum, Non occides,

Exod. 20.

CAPVT XII.

ARGVMENTA.

1. *Quare non debemus occidere, quia Deus præcepit, & vindicare vult homicidium.*
2. *Quibus incumbit vindicare malum.*
3. *Quando irasci fit sine peccato, & quando cum peccato.*

HOC præceptum est obseruandum ex fide, sicut omnia præcepta fieri debent: quod ita contingit, quando prius fide statuamus nos propter Christum placere Deo, & postea obedi- mus Deo in his præceptis, timemus Deum, nec volumus eum offendere: ideo abstinemus ab iniusta violentia, resistimus iracundiæ, reprimimus odium: & quia hæc exercitia non sunt facilia, ideo pij adiuuatur à Spiritu sancto, Romanor. 8. ipse spiritus adiuuat infirmitatem nostram, &c. Et sic obseruantia omnium præceptorum fit cultus Dei propter finem, quia hoc sine præstat ut Deo obediamus in his officijs. Prohibet ergò Deus triplex homicidium: Primum cordis, hoc fit ira & inuidia cordis: nam sicut ignis accensus non quiescit, Homicidij triplicis primum.

scit, & agrè reprimatur. De illo autem homicidio inquit Ioannes 1. Ioan. 3. Qui odit fratrem suū, homicida est. est enim charitas vita spiritualis. Est porro homicidiū oris, scilicet dum impij imprecantur lingua vt Deus peste, plagis fulgure occidat proximum. Conuiciatores siue maledici regnum Dei nō possidebūt, 1. Cor. 6. Occiditur sēpè innocens in fama sua per ora detrahentium. Est tertio homicidium corporis, vbi vita homo priuatur, qua nihil habet præstantius & nobilius. Prohibet igitur Deus ne quis occidat proximum. Nec Deus relinquit impunitos homicidas, est em̄ Deus maximè custos huius legis, sicut patet, & testantur hæc verba Gen. 4. Ecce vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra, & Matth. 26. Qui acceperit gladium, (scilicet non concessum à magistratu) gladio peribit: quare etiam si quis homicida effugerit manum magistratus aliquandiū, sciat tamen se Dei manum effugere non posse, qui mirabiliter retrahit reos eiusmodi ad luendas pœnas corporales. Sic contigit Cain, qui occiso fratre, profugit à facie Dei, Genes. 4. Hoc autē facit Deus, vt retineat pacem in societate humana. Requirit ergo hoc præceptum, sicut omnis lex Dei, perfectā obedientiā, & non solū manu & opere, sed etiā corde vult impleri, sicut etiā Christus interpretatur legem Matt. 5. ideo præcipit vt non solū manu abstineamus ab homicidio, sed etiam ne corde aut lingua noceamus proximo: id est ne lingua det consilium aut cōsensum, vt homicidium iniustum perpetretur: nā eidē pœnæ subiacent & qui faciunt mala, & qui eis qui faciūt, assentiuntur, Rom. 1. Ideo omnis amarulētia, ira, odiū, vindicta prohibetur hoc præcepto.

2. Secundò, Deus non vult vt malum, scilicet homicidium, furtum, adulteriū &c. maneat impunitū, ideo ordinauit magistratum, super terrā, & illi commisit gladium, qui loco suo vindicet malū, Rom. 13. nō em̄

sine causa gerit gladium : minister Dei est ad vindictā malefacienti &c. Ideò senatus mādato Dei & eius auctoritate punit malefactores: nā Deus dicit Deut 32. Mihi vindictā, & ego retribuam, id est, Dei est vindicta quam magistratus legitimè exercet, Priuata, verò vindicta quæ fit sine auctoritate magistratus, prohibita est: sic enim inquit Christus Matt. 5. non debetis resistere malo, scilicet si te quis percusserit in maxillam vnā, præbe ei & alterā: & qui te cogit ad vnum milliare, vade duo cum illo: & benefacite inimicis vestris, &c. Nos igitur patientiā habere debemus, & pati iniuriam, sed non vlisci nos ipsos, Rom. 12. Deus hoc commisit potestati, quæ si nō punierit iniustitiam, v̄ illi. Publica ergò vindicta Dei præcepto per magistratum fieri licet & debet: & habet hæc publica vindicta legitima multas partes, id est, iudicia, bella, defensionem aduersùs latrones, supplicia maleficiorum legitima &c. hæc enim omnia concessa sunt Christianis, quia magistratus est res bona & diuina ordinatio, vt patet Rom. 13. Omnis potestas à Deo est. Tales exiterunt in officijs & imperijs suis Ioseph, Dauid, Iosue, Centurio, & multi alij sancti principes. Verùm magistratus debet legitimam & secundùm leges exercere vindictam mali. Si enim sine legum auctoritate, priuata quadā cupiditate vteretur, seu quouis alio modo læderet aut vim inferret, hoc ad priuatam attineret vindictam, & esset grande peccatum.

3.
Tertiò, quia aliud est irasci propter gloriam Dei, & amorem iustitiæ, & aliud ex priuata cupiditate, vt quandò nobis commoda nostra eripiuntur & interturbantur voluptates, ideò peccatum iræ intelligitur. Sed quandò fit studio defendendæ gloriæ DEI aut iustitiæ vel aduersus impietatem & turpitudinem, hic zelus & ira placet Deo, & non est peccatum. Sic Phinees promittitur sacerdotium propter zelum gloriæ DEI, & contra impietatem, Numerorum xxv.
& 4.

& 4. Regum 10. laudatur Iehu, qui inquit, vide zelum meum pro Domino, & Psal. 68. zelus domus tuæ comedit me, id est, exarsi magno impetu defendendę domus tuæ. & 3. Regum 19. inquit Helias: Zelo zelatus sum & cæt. & Dauid inquit Psal 138. Perfecto odio oderam illos. Sic quoquę Prophetę sæpę maledicunt impijs: & sic in heroicis viris reperitur talis impetus & zelus defendendę iustitię & puniendę turpitudinis, reipublicę tuendę, & c: & plurimũ commendantur. At ira priuata & exarsio cupiditate vindicandi, hæc peccatum est, & contra Dei præceptum Dilige proximum tuum sicut teipsum. Et Christus Matth. 5. iram refert ad hoc præceptum, Non occides vbi prohibet priuatam iram. Non solũ igitur manus aut gladius prohibetur hoc præcepto, sed etiam animus, ira, odium nocendi, maledicentia, detractio delectatio in miserijs aliorum. Verbis & cõsilijs claudis destinis promouere cædes, bella, simultates, & punitiones aliorum, seipsum vlcisci verbo & facto. Omnia hæc deus grauissimẽ punit, & scriptura dicit Ecclesi 28. Qui vindicari vult, à Domino inueniet vindictam, & peccata illius seruans seruabit. Igitur priuata ira & vindicta, est grauissimum peccatum.

CAP. XIII.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit vera reconciliatio proximi, quam Deus exigit.*
2. *Quòd illa Deo plũs placeat, quàm munus, id est, opus etiam quodcunq;.*
3. *Quale habeat premium reconciliatio.*

Era reconciliatio proximi, est perfecta cordis condonatio offensę illi qui offendit: Est autẽ perfecta & integra condonatio, est & falsa & imperfecta. ali.